

Til lovforslag nr. L 84

Folketinget 2012-13

Betænkning afgivet af Socialudvalget den 13. december 2012

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag og lov om en børne- og ungeydelse

(Særligt børnetilskud til selvvalgte eneforsørgere og tilpasning af optjeningsprincippet for ret til børne- og ungeydelse og børnetilskud)

[af social- og integrationsministeren (Karen Hækkerup)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 5 ændringsforslag til lovforslaget. Venstres, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 1-3, herunder om deling af lovforslaget. Social- og integrationsministeren har stillet ændringsforslag nr. 4 og 5.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 16. november 2012 og var til 1. behandling den 28. november 2012. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Socialudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

Høring

Lovforslaget blev sendt i høring samtidig med fremsættelsen, og social- og integrationsministeren orienterede den 16. november 2012 udvalget herom. Den 27. november 2012 sendte social- og integrationsministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget. Den 29. november 2012 modtog udvalget supplerende høringssvar fra ministeren.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 2 spørgsmål til social- og integrationsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et flertal i udvalget (S, SF, RV og EL) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af social- og integrationsministeren stillede ændringsforslag. Flertallet vil stemme imod

de under nr. 1-3 stillede ændringsforslag om deling af lovforslaget.

Et *mindretal* i udvalget (V, DF og KF) vil stemme for ændringsforslag nr. 1 om deling af lovforslaget og indstiller det under B nævnte lovforslag til *vedtagelse* med det stillede ændringsforslag. Mindretallet indstiller det under A nævnte lovforslag til *forkastelse* ved 3. behandling, men vil stemme for ændringsforslaget til dette lovforslag. Mindretallet vil stemme imod de af social- og integrationsministeren under nr. 4 og 5 stillede ændringsforslag.

Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti foreslår, at lovforslaget deles i to, således at bestemmelserne om optjeningsrettigheder for personer, der i en periode har haft bopæl eller beskæftigelse på Færøerne eller i Grønland, udskilles til et selvstændigt lovforslag. Denne del af lovforslaget kan V, DF og KF støtte, mens partierne ikke kan støtte resten af lovforslaget.

Venstres og Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget støtter, at der til en række offentlige ydelser er tilknyttet et optjeningsprincip. Den danske velfærdsmodel er sårbar, hvis der til en række offentlige ydelser ikke stilles krav til ophold i det danske rige. Indførelsen af optjeningsprincippet for børnetilskud og børne- og ungeydelse havde til formål at forhindre, at udenlandsk arbejdskraft med kortvarig beskæftigelse samt flygtninge i Danmark også skulle modtage børne- og ungeydelse for børn, som ofte opholdt sig i hjemlandet. Det var en urimelig belastning af de danske skatteydere, og det var derfor fornuftigt, at der blev indført et optjeningsprincip.

Efterfølgende har det vist sig, at alene ophold i Danmark, men ikke i Grønland eller på Færøerne har talt med i opgørelsen i forhold til optjeningsprincippet. For Venstre og Det Konservative Folkeparti er det helt naturligt, at ophold i alle

dele af rigsfællesskabet ligestilles, og V og KF støtter derfor, at optjeningsretten kan opnås i hele rigsfællesskabet.

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget bemærker følgende:

I en tid, hvor det er mere aktuelt end tidligere at forholde sig til værdier og til det, vi som nation og befolkning er rundet af, og i en periode, hvor der dagligt er en dagsorden i medierne om økonomisk krisetid, hvor den enkelte borger føler, at det er blevet sværere at klare sig, hvor arbejdsløsheden er stigende, og hvor den enkelte borger oplever en mere udfordrende hverdag, kan det forekomme besynderligt at vedtage et lovforslag, som skal øge statens udgifter til en gruppe af borgere, der måske ikke ligefrem står forrest i køen af udsatte og mindrebedemlede. Det drejer sig om forslaget om kvinder, der ønsker at få børn som eneadopterende eller ved kunstig befrugtning. Kvinder, som for at få en adoptionstilladelse, har været igennem en myndighedsvurdering af deres økonomiske forhold for at sikre, at de har tilstrækkeligt for at kunne forsørge et barn. For de kvinder, der har valgt at få et barn ved kunstig befrugtning, er der ikke tale om en udefrakommende social begivenhed, som berettiger til særligt børnetilskud, men et bevidst valg. Umiddelbart må det være således, at man har gjort sig alle mulige overvejelser og gennemtænkt, hvorledes hverdagen skal hænge sammen både indholdsmæssigt og økonomisk, når man har besluttet at være eneforælder og dermed eneforsørger. Der er altid nogle konsekvenser af det, man som menneske beslutter, og det er der også, når man vælger at få et barn alene.

I lovforslaget er endvidere foreslået, at perioder med bopæl eller beskæftigelse i Grønland eller på Færøerne sidestilles med perioder i Danmark ved opgørelse af optjeningsperioden i forhold til optjeningsprincippet. Dette mener Dansk Folkeparti er en hensigtsmæssig ændring, som burde behandles i et selvstændigt lovforslag. Dansk Folkeparti mener, det er vigtigt, at reglerne for retten til at modtage børne- og ungedydelse og børnetilskud er ens i rigsfællesskabet og beklager, at dette forhold er indsat i et lovforslag, der drejer sig om særligt børnetilskud til selvvalgte eneforsørgere.

Et *andet mindretal* i udvalget (LA) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af et *mindretal* (V, DF og KF):

a

Ændringsforslag om deling af lovforslaget

1) Lovforslaget deles i to lovforslag med følgende titler og indhold:

A. »Forslag til lov om ændring af lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag og lov om en børne- og ungedydelse. (Særligt børnetilskud til selvvalgte eneforsørgere og tilpasning af optjeningsprincippet for ret til børne- og ungedydelse og børnetilskud)« omfattende § 1, indledningen, nr. 1-3, 5 og 6, § 2, indledningen, nr. 2, og § 3.

B. »Forslag til lov om ændring af lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag og lov om ændring af lov om en børne- og ungedydelse. (Tilpasning af optjeningsprincippet for ret til børne- og ungedydelse og børnetilskud)« omfattende § 1, indledningen, nr. 4, § 2, indledningen, nr. 1 og 3, og § 3.

[Forslag om deling af lovforslaget]

Af et *mindretal* (V, DF, KF):

b

Ændringsforslag til det under A nævnte forslag

Til § 3

2) Paragraffen affattes således:

»§ 3

Loven træder i kraft den 1. januar 2014.«
[Konsekvens af deling af lovforslaget]

Af et *mindretal* (V, DF og KF):

c

Ændringsforslag til det under B nævnte forslag

Til § 3

3) Paragraffen affattes således:

»§ 3

Loven træder i kraft den 1. januar 2013.«
[Konsekvens af deling af lovforslaget]

Af *social- og integrationsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (S, SF, RV og EL):

d

Ændringsforslag til det udelte forslag

Til § 1

4) I det under *nr. 5* foreslåede § 5 a, stk. 3, ændres »§ 7 eller § 8« til: »§§ 7, 8 eller 9 b«.

[Undtagelsen fra optjeningsprincippet for ret til børnetilskud udvides til også at omfatte personer med humanitær opholdstilladelse efter § 9 b i udlændingeloven]

Til § 2

5) I det under nr. 2 foreslåede § 2, stk. 3, ændres »§ 7 eller § 8« til: »§§ 7, 8 eller 9 b«.

[Undtagelsen fra optjeningsprincippet for ret til børne- og ungeydelse udvides til også at omfatte personer med humanitær opholdstilladelse efter § 9 b udlændingeloven]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Det foreslås, at dele lovforslaget i to forslag. Det ene forslag (A) vedrører særligt børnetilskud til selvvalgte eneforsørgere samt tilpasning af optjeningsprincippet. Det andet forslag (B) vedrører tilpasning af optjeningsprincippet for ret til børne- og ungeydelsen for den del, der vedrører optjeningsret på Grønland og Færøerne.

Til nr. 2 og 3

Ændringsforslagene er en konsekvens af den foreslåede deling af lovforslaget.

Til nr. 4 og 5

I det fremsatte lovforslag foreslås det i § 1, nr. 5, og § 2, nr. 2, at flygtninge – dvs. udlændinge, som har fået opholds-

tilladelse efter § 7 eller § 8 i udlændingeloven – undtages fra optjeningsprincippet for ret til børne- og ungeydelse og børnetilskud.

Med ændringsforslaget foreslås det, at undtagelsen fra optjeningsprincippet også kommer til at omfatte udlændinge, som har fået opholdstilladelse efter § 9 b i udlændingeloven.

Det drejer sig om udlændinge, der har indgivet ansøgning om asyl her i landet efter udlændingelovens § 7, og som i forlængelse heraf meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b, fordi de pågældende befinder sig i en sådan situation, at væsentlige hensyn af humanitær karakter afgørende taler for at imødekomme ansøgningen. I praksis er denne bestemmelses kerneområde udlændingens helbredsforhold. Efter praksis kan der bl.a. meddeles helbreds-betinget humanitær opholdstilladelse til en asylansøger, der lider af en behandlingskrævende fysisk eller psykisk sygdom af meget alvorlig karakter, og som ikke har mulighed for at modtage den fornødne sundhedsbehandling i hjemlandet.

Det bemærkes, at udlændingelovens § 9 b har undtagelses karakter og således et snævert anvendelsesområde. Der meddeltes henholdsvis 111 og 121 humanitære opholdstilladelser i 2010 og 2011. Ændringen vurderes at kunne afholdes inden for den afsatte økonomiske ramme.

Orla Hav (S) Maja Panduro (S) Jacob Bjerregaard (S) Jens Joel (S) Karen J. Klint (S) Rasmus Horn Langhoff (S)

Julie Skovsby (S) Marlene Borst Hansen (RV) Liv Holm Andersen (RV) Sofie Carsten Nielsen (RV)

Pernille Vigsø Bagge (SF) Anne Baastrup (SF) fmd. Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) Finn Sørensen (EL)

Pernille Skipper (EL) Hans Andersen (V) Anne-Mette Winther Christiansen (V) nfmd. Louise Schack Elholm (V)

Karen Ellemann (V) Sophie Løhde (V) Eyvind Vesselbo (V) Fatma Øktem (V) Karin Nødgaard (DF) René Christensen (DF)

Karina Adsbøl (DF) Mette Hjermind Dencker (DF) Simon Emil Ammitzbøll (LA) Thyra Frank (LA) Benedikte Kiær (KF)

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	9
Socialdemokratiet (S)	44	Det Konservative Folkeparti (KF)	8
Dansk Folkeparti (DF)	22	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Radikale Venstre (RV)	17	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	16	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	12	Javnaðarflokkurin (JF)	1

Oversigt over bilag vedrørende L 84

Bilagsnr.	Titel
1	Lovudkast og høringsbrev, fra social- og integrationsministeren
2	Høringssvar, fra social- og integrationsministeren
3	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	Høringssvar og høringsnotat, fra social- og integrationsministeren
5	Supplerende høringssvar, fra social- og integrationsministeren
6	Ændringsforslag fra social- og integrationsministeren
7	1. udkast til betænkning
8	2. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 84

Spm.nr.	Titel
1	Spm., om ministeren mener, at det er rimeligt at prioritere de i forvejen knappe statslige økonomiske ressourcer til selvvalgte eneforsørgere, til social- og integrationsministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. tilbagetaget
3	Spm., om ministeren vil oplyse, om man med lovforslaget fastholder de gældende regler for særligt børnetilskud, til social- og integrationsministeren, og ministerens svar herpå